

Fiüggetlen Hajduság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I., Rákóczi-út
36. szám alatt, ahová a lapra
vonatkozó összes levelezések és
minden közlemények intézendők.

Politikai, közgazdasági és fűrdőügyi hetilap.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:
halmaji BOR JÁNOS.

Megjelenik minden vasárnap.
Előfizetési ára: Egynegyed évre
2 pengő. Vidéki előfizetőknek
2 pengő 50 fillér. — Lapzártá
pénteken délelőtt 11 órakor.

Hirdetések olcsó díjszabás mellett felvételnek: Kovács Kálmán „Bocskay”-könyvnyomdájában, Hajduszoboszló, I., Horthy Miklós-út 2. sz.

A városi dalegylet 50 éve működik.

A hajduszoboszlói városi dalegylet fennállása ötvenedik évfordulóját egy művészi színvonalon álló hangverseny keretében ma ünnepli meg. Városunk kulturtörténetének kiemelkedő, eseményekben gazdag mozzanata ez az ötven év. Városunk vezető férfiai és dalszerető polgárai ötven évvel ezelőtt lelkes szívvél alakították meg dalegyletünket, amely az eltelt félszázad alatt minden nemes, hazafias mozgalomnak, ünnepélynek egyik elmaradhatatlan tényezője, a közönség hangulatának lelkes kifejezője, kiegészítője volt s úgy hozzájárított közönségünk szívbéli érzéseinek emeléséhez, mint az áldásos tavaszi harmat a növényzet gazdag fejlődésének előmozdításához, felvirágoztatásához. A szó igazi értelme szerinti kulturhivatást teljesített szerény eszközeivel is mindenkor. Anyagiakban felettebb sohasem bővelkedett, de mellette állott a város, a református egyház és a magyar dal hatalmát ismerő közönség támogató, megértő jóindulata, amellyel le tudta győzni a felmerülő anyagi nehézségeket is. Az eltelt félszázados működés nagy idő, melyet meg kell becsülnünk, ha magunkhoz méltók akarunk lenni.

A hajduszoboszlói dalegylet 1891 szeptember havában alakult, alapszabályait a belügyminiszter 1892-ben erősítette meg. Első alapítója és karnagya Tóth Lajos ref. orgonista-kántor, okleveles énekes zenetanár volt, aki 20 éven át vezette nagy hozzáértéssel, sok türelemmel, kitartással. A dalegylet akkori működésének fénypontját a szatmári dalosünnepélyen és a temesvári dalosversenyen elért siker képezte. Akkori karnagya Tóth Lajos, mint a pápai főiskola nyugalmazott gimnáziumi tanára ma is él és tekintélyes családjával együtt köztisztviselőnek örvend. Karnagyi működésének legszebb ténye volt a gróf Zichy Géza-féle hangverseny.

Elnökei között ott találjuk Zsigmond Sándort, aki 9 éven viselte tisztét. Azután jött Lengyel Imre kir. táblai bír., járásbírói elnök 3 évig, majd Kovács Gyula orsz. gyűl. képviselő, alispán 7 évig, Demjén Ferenc református lelkész 14 évig, Bélyeky Lajos református lelkész 17 évig. Éltesítő lelkei, ügyvezető alelnökei voltak hosszabb időközön át Pénztáros István városi főjegyző, Gáti Tóth János polgármester, dr. Baltazár Dezső református lelkész, a későbbi országos nevű nagy püspök, Szabó Antal ref. esperes-lelkész, Dávid Sándor

férfiszabó, aki 44 éven keresztül példás buzgóságával és szép tenorhangjával szerzett sok dicsőretet, az utóbbi időkben Fehér János, ma már tiszacsegei református lelkész és Nagy Lajos helybeli birtokos, mindkettő kellemes magas bariton hangjával, dr. Szabó Zoltán városi főjegyző pedig remek basszusával. A dalegylet az utóbbi években különösebb sikert, sok dicsőséget aratott debreceni, siófoki, kassai, rozsnói, krasznahorka-váraljai és győri szerepléseivel. Karnagyai közül Tóth Lajos után mai kar-

nagy Iványi Antal emelkedett ki említésreméltó szép sikerrel.

Meg kell emlékeznünk a szalonzenekarral való együttműködésről, mely már évekkel ezelőtt vette kezdetét. Ennek szakavatott, művészi hajlamu vezetője Zakar János takarékpénztári igazgató. Sajnos, hogy az utóbbi háborus évek úgy a szalonzenekar, mint a városi dalegylet működését hátrányosan érintették.

Bizunk nemes városunk közönségének további áldozatkész támogatásában, azt a hitünket tolmácsoljuk, hogy városi dalegyletünk a további évtizedekben is méltó büszkesége marad Hajduszoboszló megyei városának.

Az otthon arcvonala.

Még néhány rövid hét és a tavaszi nap sugarai megolvastják a havat, ekkor következik el számunkra is az erőfeszítés ideje. Vitéz és dicső honvédeinkre — mint azt Bárdossy László miniszterelnök kijelentette, ismét nagy feladatok várnak, melyeket ugyanazzal a magyar hősiességgel oldanak meg, mint az eddigieket. A kötelesség vállalás és a harc azonban nemcsak a harcvonalakon folyik. Messze a küzdelem vonalától, otthon is olyan munkát kell végezni, hogy a békés életért és nyugodt fejlődésért folytatott harctéri küzdelem zökkenőmentes lehessen. Ebben a munkában legelső sorban a magyar mezőgazdaságra vár nagy szerep. Ma a magyar föld termésének egy részét át kell állítani olyképen, hogy ne szenvedjünk hiányt azokban a nyersanyagokban, melyeket korábban egészben, vagy részben a külföldről szereztünk be. Ennek érdekében a kormányzat rendeletet adott ki, mely kötelezően írja elő, mennyi az a legalacsonyabb termelési rész az ipari növényekből, amit a gazdának elő kell állítania.

A rendelet szerint akik 50 holdat meg nem haladó ingatlanon gazdálkodnak, a tengerivel bevetett területeket szegélynövényként napraforgóval kötelesek bevetni. Aki eddig szegélynövényként cirokot vagy kendert vetett, továbbra is ezeket termesztheti.

Az 50 holdnál nagyobb területen gazdálkodók szántóföldi művelés alatt álló ingatlanok 5 százalékának megfelelő területen napraforgót, vagy olajlent kötelesek termeszteni.

Azokon a területeken, amelyeket a földművelésügyi miniszter ricinus termelésére rendelettel kijelöl, az 500 holdat meghaladó területen gazdálkodók szántóföldi

művelés alatt álló területük 2 százalékán ricinust kötelesek termelni.

A ricinustermesztésre kötelezett 50 holdon felüli) gazdálkodó napraforgót, illetőleg olajlent, főterményként szántóföldi művelés alatt álló területe 3 százalékának, (nem 5 százalékának) megfelelő területen köteles csak termeszteni.

Az, aki az 1940—41. gazdasági évben rostlent, illetőleg kendert termelt, ezután is legalább olyan területen köteles ezeket a növényeket termeszteni, mint az elmúlt gazdasági évben.

A rendelet előírásokat tartalmaz a művelésre vonatkozóan, majd előírja, hogy a termelt növényeknek a megállapított áron való átvételéről az iparügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértően gondoskodik.

A rendelet előírja, hogy a vetésterülethez mérten szükséges vetőmagot ingyenesen igényelheti az, aki ricinust termeszti, továbbá az a 100 kat. holdat meg nem haladó szántóföldi területen gazdálkodó, aki olajlent termeszti. A 100 holdon felüli gazdálkodó a szükséges olajlent vetőmagot hatósági áron felár nélkül vásárolhatja.

Aki szerződés alapján napraforgót, illetőleg olajlent legalább 2 kat. holdon, vagy ricinust legalább egy kat. holdon termeszti, annak kérelmére a termeltetett vállalat minden év június hó 1. napjától kezdődően köteles holdanként 50 pengő termelői előleget adni. A rendelet szabályozza, hogy a termelőnek mennyi olajpogácsára van igénye és az előleget hogyan kell visszafizetni. Végül a közigazgatási természetű intézkedéseket, majd súlyos büntető szankciókat tartalmaz a rendelet.

A magyar gazdák jó részének ma arany- ezüstkalász van a gomblyukában, nem kell tehát számukra

hosszadalmasan magyarázni, mit jelent ma az ipari növények termesztése. Az anyagi jövedelmezőségen kívül segítségnyújtást jelent honvédeink számára. Ezért ezeknek a növényeknek termesztése érdekében a kötelező előíráson túlmenően is helyet kell szorítani.

A magyar falvakban és kint a földeken mindenütt találni olyan területeket, amelyek a megművelésen kívül estek. Ma minden ol földet, amit csak lehet, be kell ültetni napraforgóval. Minden virágos kertben elfér három-öt ricinusbokor, melyek termése összeszedve egy-egy községben már jelentős mennyiségű magvat eredményezhet. A magvakból nyert olaj gyógyászati felhasználásán kívül elengedhetetlen kenőolaja a finom szerkezetű gépeknek, — repülőgépeknek, melyek hatóképessége, nélküle jelentősen csökken. Erre pedig, amikor a magyar honvéd a magyar jövendőért küzd, nem kerülhet sor.

Termelési háború.

A harcvonalak mögött egy másodikk csata is folyik, mely jelentőségében ugyanolyan fontos, mint a fegyveres küzdelem. A termelési csatáról van szó, amelynek eredménye a legnagyobb kihatással van a háború folytatására, sőt megállapíthatjuk, hogy abban döntő szerepet játszik. A harcban álló ellenfelek idejekorán felismerték a termelési jelentőségének fontosságát és ezért igyekeztek termelésüket úgy irányítani, hogy lehetőleg az önellátás elve érvényesüljön. Amennyiben területeiken a nyersanyagok valamelyike hiányzott úgy azt sokszor a fegyverek jogán is igyekeztek megszerezni, illetve elfoglalni azokat a területeket, ahol a kívánt nyersanyag rendelkezésre áll.

Ilyen lépés volt az Egyesült Államok részéről a Francia-Guyanna megszállása, hogy az alumínium gyártáshoz szükséges bauxitot biztosítsa és Japán haditevékenysége is azon a sikon mozog, hogy a kaucsuk, kőolaj és az ón, háborúja során megfelelő mennyiségben rendelkezésre álljon. Anglia az iraki és iráni kőolajmezőket biztosította a maga számára a fegyverek erejével.

Anglia a fegyveres hadviselésnél is nagyobb jelentőséget tulajdonított annak a ténynek, hogy az európai szárazföldi mezőgazdaságilag és számos ipari nyersanyag dolgában behozatalra van utalva és ezért legelső sorban a blokád fegyverével skarta térdre kényszeríteni Európát, illetve Németországot és szövetségeseit. Nem számít azonban arra a szervező erőre,

ami a német népben rejlik, mely még jóval a háború kitörése előtt saját hazájában hatalmas erőfeszítéseket tett, hogy minden téren függetlenítse magát a behozataltól. A mezőgazdák és vegyészek ezrei dolgoztak éjt nappallá téve és hihetetlen eredményeket értek el. A legsilányabb német földeken is megdöbbentő mértékű mezőgazdasági termelést a megfelelő terméshozamot eredményező növények szakszerű kitenyészésével. A vegyészeti az ipari póanyagok tömegét állította elő, melyek nemcsak, hogy pótolják az eddig importált nyersanyagok jórészét, de sok esetben felül is mulják azokat. Elég, ha utalunk a mesterséges gumi, mübenzin és müselymre. Ezeket a cikkeket már az eredeti nyersanyagból készült termékek sem fogják annakidején kiszorítani tudni.

A hadihelyzet folytán azonban a német birodalomnak és szövetségeseinek nemcsak önmagukról, de az európai térség nagy részéről is gondoskodni kell. Ezt a behozatalra szoruló államok termelésének irányításával meg lehet oldani, mert megállapítható, hogy kellő szervezéssel az európai kontinens mezőgazdasága nemcsak önálló tud lenni, de feleslegekkel is rendelkeznie ke.

Buzából Európa évi szükséglete 48 millió tonna, termelése 46 millió tonna. A hiányzó két millió tonnát egyedül a francia vetésterületnek valamivel való növelése fedezni tudja. Rozsból a termelt 22-26 millió tonnás mennyiség fedezi a szükségletet. A tengertermés 19 millió tonna, a fogyasztás 23 millió tonna. A hiányt a keleti térségek és főleg Ukrajna igen könnyen pótolják. A hús szükséglet megfelelő beosztással fedezhető. Az állati zsírok és növényi olajok 80 százaléka a kontinens termeléséből nyert fedezetet. A hiányzó husz százalékat most biztosítani kell az olajmagvak termelésével és a hizlalás rendezésével. Amint látjuk tehát, semmive vált az angol-szász hatalmaknak az a reménye, hogy a blokád által teremtett éhínséggel jussanak el véradoztat nélkül, illetve kicsi véráldozattal a győzelemhez.

Magyarországnak, mint a tengelyállamokhoz csatlakozott első hatalomnak a harcbanállásán kívül ugyancsak tevékeny részt kell vennie a folyó termelési csatában és minden erejével oda kell hatni, hogy ezt a házánk sorsát is eldöntő háborút minden téren győzelemmel fejezzük be. Ehhez magyar sziv, lélek és sok lelkismeretes munka szükséges. Minden kereszt gabona, minden zsák burgonya, minden füzér kukorica és minden szem napraforgó, vagy lenmag, amivel többet terem a magyar föld, erőteljesebbé ad honvédeknek, akik elvárják és megkövetelik, hogy az otthon is úgy teljesítse kötelességét, mint ők a harctéren.

Árvízvédelem.

Az egész országban megindult már az árvízvédelem előkészítése. Még messze vagyunk az olvadásos tavasztól, de az idején való védekezés azért már időszzerű, mert nem engedhetjük meg magunknak, hogy a legutóbbi három év árvizes kártevésai megismétlődjenek. Közgazdasági életünk sok munkával, céltudatos aldozattal, nagy szakértelemmel biztosított egyensúlyát, az egész magyar élet biztonságát érzékenyen érintené, ha agrártermelésünkben újabb kiesés következne be. Ismeretes, hogy milyen nehezen tudtuk kiheverni az eddigi árvizek és talajvízi áradások mezőgazdasági pusztításait s rengeteg munkát és pénzt kellett aldozni, hogy a katasztrófális helyzetet segíteni tudjunk.

Az érdekelt helyi tényezők, a kormányhatóságok irányításával és legteljesebb segítségével mindent elkövetnek, hogy e vissza-visszatérő csapástól megmenekes az ország népét. A földművelésügyi minisztérium, mint ismeretes, tavaly nagyszabású ármentesítési, csatornázási munkálatokba kezdett a veszélyeztetett területeken. Sikerült is elérni, hogy az őszi mezőgazdasági munkálatok idejére már annyira lezuhodtak a visszamaradt vadvizek, hogy a normális körülmények között művelés alatt álló területek 80 százalékát fel lehetett szántani. Olyan veszedelmek és olyan feladatok tornyosulnak elénk azonban, hogy a megelőző munkának pillanatra sem szabad szünetelni. Az előrelátható tavaszi olvadással és az egyelőre elkerülhetetlen áradásokkal kapcsolatban ezidén már megkezdődött a védekezés.

A Duna-Tisza-vidék árvízvédelmi miniszteri biztosa összehívta Szegeden az első értekezletet, amelyen megbeszéltek a tennivalókat az esetleges árvízveszély elhárítására. Számbavették, hogy a hatalmas hőtömegek olvadása milyen veszélyekkel járhat és bizonyos optimizmus nyilatkozott meg a helyzet megítélésében. Pauer Sándor miniszteri biztos kifejtette, hogy a már eddig elvégzett ármentesítési munkálatok lehetetlenné teszik a múlt évek árvizi katasztrófáinak megismétlődését. Hangoztatta azt is, hogy a hatalmas hőtömegek most nem fenyeget különösebb árvízveszedelemmel, mert a havazás előtt nem fagyott át vastag rétegben a talaj s olvadásuk valószínű a lassú felszivódás. A hirtelen olvadás sem hozna nagyobb katasztrófát, mert a termőföldek mentesítésére el lehet árasztani valamennyi víztároló medencénket, amelyeknek nagysága megfelelő biztosítékot nyújt.

A magyar közvélemény megnyugvással fogadja ezeket a kijelentéseket, azt a tényt, hogy már most foglalkoznak ezzel a problémával, de azon az állásponton van, hogy — jobb félni, mint megijedni. Neki kell feküdni egész mellet a preventív munkának, mert szomorú tapasztalatok bizonyossága szerint mindig jöhetnek súlyos meglepetések. Így látják a helyzetet maguk az érdekelték, a veszélyeztetett vidékek birtokosai, kis és nagygazdái is.

A föld népe, az érdekelt tömegek aggódva várják a tavaszt s nemcsak a maguk, hanem a közérdekben is alapos, gyors és megállás nélküli árvízvédelmi munkát várnak. Idén az árvízvédelem a

földművelésügyi minisztériumhoz, valamint az alá rendelt vízügyi hivatalokhoz és ármentesítő társulatokhoz tartozik, mert megszünt vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár országos árvízvédelmi kormánybiztosi megbízatása. Jó kezekben van hát most is a védekezés, az irányítás és csupán arról van szó, hogy ne becsüljük túl a már megtett intézkedések értékét.

Ha komoly eredményeket is értünk el eddig: ki a gátra! Itt nincs és nem lehet megállás, Nagy őrséget kell állni hatóságnak és társadalomnak egyaránt, mert szinte helyrehozhatatlan károkat zudítana a magyar életre egy negyedik pusztító árvíz tavasz és nyár. Ki a gátra, ezen a téren az eredményes jó munka a szó első értelmében is igazi honvédelem.

Fontos tudnivalók a népruházati akció lebonyolításáról.

A népruházati akció lebonyolításával kapcsolatban sokan kérdésekkel és panasszal fordultak a Közellátási Hivatalhoz. Mivel a panaszok csak általános jellegűek, a Közellátási Hivatal tájékoztatásul a következőket közli a nagyközönséggel:

Az akciók cikkekben általában csak az részesíthető, akinek keresete féléves a havi 100, városban a havi 200 pengő nem haladja meg. Annak elbírálása, hogy ki részesíthető az akciók áruban, a község vagy város közellátási hivatalának a feladata. Mindenesetre a több gyermekes családokat előnyben részesítik a hatóságok.

Az elosztást a Hangya, a Hanza, illetve az erdélyrészi Hangya szövetkezetek végzik, ott, ahol szövetkezeti bolt nincs, a törvényhatóság első tisztviselője által kijelölt keresztyén kereskedők végzik az elosztást. A panaszosok többször szövéteszik, hogy nemcsak a Hangya szövetkezetek után történjenek az árusítás, mert a Hangyának nincs mindenütt fiókja. Az előbbiekből látható, hogy az elosztást nemcsak a szövetkezetek, de a kijelölt keresztyén kereskedők is ellátják. Nagyon gyakran előfordul azonban, hogy a kereskedők, — mivel csak egészen kevés hasznot számíthatnak fel — a kapott megbízást visszaadják. Így az újabb kijelölés megtörténteig az árut nem lehet kiszolgáltatni. De az is megtörténik, hogy a községben nincs is más kereskedő, aki a megbízást vállalná. Sok helyen tehát a kereskedőknek ez a meg nem érthető magatartása okozza azt, hogy a rászoruló igénylők nem juthatnak hozzá a kívánt áruhoz.

Az akciók árak kiszolgáltatását mindenütt hirdetések hozták a lakosság tudomására, városokban falragaszok, falvakban dobszó utján. Tehát minden igénylő, aki jogosult az akciók árura, keresse fel az illetékes Közellátási Hivatalt s jelentse be igényét.

Eladó a VI. tized Fecske-zug 11. szám alatt 348 négyszögletes házadvar, vagy ebből 200 négyszögletes pusztatelek. Értekezni lehet: ugyanott a tulajdonossal.

Eladó ház. A IV. tized Utca 10. szám alatti házadvar szabadkézből eladó. Értekezni lehet: IV. tized Fehér-utca 29. szám alatt Végh Imréné.

Városi közgyűlés.

A január 30-án tartott városi közgyűlésről jelenthetjük a következőket. Elnökölt dr. Márton Gábor polgármester. A képviselők szép számban jelentek meg.

Napirend előtt polgármester jelentette, hogy új év alkalmából a város közszeretetének örvendő orsz.-gyűl. képviselőjét dr. Tasnádi Nagy András képviselőházi elnököt a város közönsége részéről meleg hangon üdvözölte. Az üdvözlésre a képviselőházi elnök ur szeretetteljes köszönő sorokat küldött, amelyben a város népének boldog új évet kívánt.

A polgármester 1941. évi jelentését képviselőtestület egyhangúlag elfogadta. Ennek egyes részét lapunkban majd ismertetni fogjuk. Alispán rendelete a legtöbb adót fizetők névjegyzékének és a mezőőrök karácsonyi segélyének megerősítéséről, továbbá a belügyminiszter rendelete a Madarász-utcai burkolat vállalatba adásáról tudomásul szolgált. Dr. Csomor Benő városi orvos a tisztiorvosi tanfolyamra jelentkezett, távollétére alispán dr. Balla István OTBA. orvost nevezte ki helyettesévé havi 225 P tiszteletdíj mellett. Iparügyi miniszter a város forgalmi úthálózatának megállapítására rendeletet küldött. Az erről szóló ismertetést és hozott határozatot legközelebb fogjuk hozni, ugyancsak a képviselőtestület ama határozatát is, melyet a járdaeépítés megállapításáról fogadott el.

Alispán értesítésére képviselőtestület dr. Soós János hadigonozó bizottsági orvos tiszteletdíjában nyolc évről összesen 800 P tiszteletdíjat állapított meg. Néhai Kerezi Péter volt városi rendőr utódait nyugdíjkeresetével a képviselőtestület, majd a közigazgatási bíróság annakidején elutasította. Újra felvételi kérelmét hasonló módon elutasította a legfelsőbb bíróság.

A villanyfogyasztási áramdíjat felsőbb rendeletre a képviselőtestület 84 fillérre emelte. A vásári és helypénzdíjak beszedésére vonatkozó árverési feltételek bemutatattak, B. Nagy Ferenc helybeli lakos két havi megbízatása tudomásul szolgált. A katonai szolgálatra bevonult tisztviselők helyettesítésének megoldását közgyűlés polgármesterre bízta. Molnár Károly adótitust Károlyi László fogja helyettesíteni. Három szerződéses irodai alkalmazott rendszerezését újból kimondotta közgyűlés, hogy alkalmaztatásuk a státusban kereszülvihető legyen.

A furdóhoz vezető ut kikerülésének költségvetése elfogadott. A közellátás céljaira 20,000 P forgatóke rendelkezésre bocsátott. A gyámpénztár és más közpénzek készpénzkészlete a Hajduszoboszlói Takarékpénztárban helyeztetett el.

A Szálkai-féle telekért a város 19,000 P-t ígért, a tulajdonos 150 ezret kér. Az eljárás tovább folyik.

A Bocskay mozgósínházhoz vezető városi területre az átjáró szolgalmi joga bekebelezetett.

Gázkamara építésre képviselőtestület alispántól 20,000 P segélyt kér.

Dr. Hunyady Béla városi képviselő és társai a takarékpénztár mellett levő városi kut vizét egészségi szempontból károsnak tartják és új ártézi kut furatását kérték. A kérelem levéttett a napirendről, mert előbb a közegész-

Aszódi Sári

női kalapszalont

február 15-étől Rákóczi-ut 12. sz. alá

helyezi át.

Winkler hölgyfodrász mellett.

ségi intézetek felküldik a kut vizét vegyelemzést s ha onnan valami jön, akkor döntenek.

Kigyós János városi kézbesítő nyugdíjazási kérelme a napirendről egyelőre levétetett, mert ellene egy eljárás van folyamatban, melyben még jogerős döntés nincs. Kontsek László gyógyviz palackozási üzeme ügyében a kiküldött bizottság véleménye beérkezvén, újabb tárgyalás lefolytatásának polgármester megbízást nyert.

Alispán értesítette a várost, hogy a város 1942. évi költségelirányzatát felülvizsgálta, 84 százalékos községi pótdadó és 5 százalékos keresetiadó pótlékolás mellett belügyminiszterhez jóváhagyás végett felterjesztette.

A fürdőtelep bejáratához vezető ut elszámolása tudomásul szolgált. Kisebb jelentőségű ügyek elintézése után a közgyűlés d. u. 3 órákor véget ért.

H I R E K.

— **A református templomban** ma délelőtt háromnegyed 10 órákor prédikál Demjén Ferenc lelkész, délután 2 órákor kátemagyarázatot tart Loós András segédlelkész.

— **Tanyai istentisztelet.** A Köteles tanyai iskolában ma délelőtt 10 órákor prédikál Melegh Dániel segédlelkész.

— **Dr. Tasnádi Nagy András az idő komolyságáról.** A Magyar Élet Párt pénteki értekezlete után a megjelentek a párt székházában közös vacsorán vettek részt. A vacsora során Mezey Lajos meleg szavakkal köszöntötte Tasnádi Nagy Andrást, a Magyar Érdemrend nagykeresztjével tüntetésére, továbbá Osffy Lajost, m. kir. titkos tanácsost a Tivadart kormányzó elismerésével tüntetésére alkalmából. A kitüntettek névében dr. Tasnádi Nagy András válaszolt az üdvözlésre. Hálás szavakkal köszönte meg a párt nevében kifejezésre juttatott üdvözlést, majd hangoztatta, hogy a kitüntetés nemcsak a kitüntetettek személyének szól, hanem annak a jobboldali és a szegedi gondolatától áthatott politikának; amelyet a párt és a kitüntetettek mindig töretlenül követnek. Ezután a mai háborus idők követelményeiről szövegezte és kérte a párt tagjait, hogy a maguk részéről is mindent kövessenek el a mai időkben szükséges komolyság érdekében. Hangsúlyozta, hogy a mai időkben nincs helye a könnyelmű szórakozásoknak, és a léha mulatozásoknak, de nincs helye annak sem, hogy elcsüggedjünk és kishitűek legyünk. Szembe kell szállni a suttogással, destrukcióval, le kell törni a titokban hátbatámadó erőnek még a készülődését is. Dr. Tasnádi Nagy András szavait a vacsora résztvevői lelkes helyesléssel fogadták és hosszan ünnepelték a három kitüntetettet.

— **Kitüntetés.** A kormányzó ur a miniszterelnök előterjesztésére Pétermann József gyomai lakos, nyug. községi vezető jegyzőnek a közszolgálat terén hosszú évtizedeken át fáradhatlan buzgósága, lelkiismeretes munkássága által kifejtett érdemei méltó elismerésül a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét adományozta. Pétermann József városunk szülötte, ötven évvel ezelőtt költözött el városunkból és Gyomán nyert tehetségének és széleskörű ügybuzgalmának megfelelő vezető pozíciót. Kitüntetésén szívből örvendünk.

Turkesztánba telepítenek?!?

Hős magyarok hallottátok, Hír szerint, mi várhat rátok, Ha a „szovjet” eszmék, elvek, Győzelemre — befészkelnek?!?

Véren szerzett Kárpát völgyét, Jó buzájú rónánk földjét, Szőke Tiszát, kék, nagy Dunát, Jöttment népek — juttatjuk át!?

Szép, hullámzó Balatonnak, Széltől zugó, ős Bakonynak, Délibabos Hortobágnak, Veltünk bucsut — mondatnának!?

Majd, mint nyáját, tömeg számra, Terelnék Turkesztánba, Hogy éljünk ott rabigában, Vagy vérezzünk — el mindnyájan!?

Istentelen, gonosz eszme! Te hamarabb elvérezve, Pusztulsz ki e nagy világból, Mint mi — szép Magyarországból!...

Ceglédy Anti.

— **A városi dalegylet** ma délutáni 6 óras jubiláris hangversenye iránt városzerte lelkes érdeklődés nyilvánul. A nagyszabású hangverseny Debrecenből, az esetre, ha hivatalos elfoglaltságuk ebben nem akadályozza, megígérték Szilassy László főispán és Rásó István alispán. A mai hangverseny műsora így szól:

1. Kéler: Magyar vigjáték nyitány. Szalonzenekar.
2. Megnyitó beszéd. Tartja: Dr. vitéz Simon Árpád kir. közjegyző, dalegyleti elnök.
3. Offenbach: »Hoffman meséből« Barcarola. Női kar zenekisérettel.
4. Schubert: a) Az én tanyám, — b) Balázs: Ha szavaid megfontolom. Éneklő: Nagy Lajos.
5. Farkas: Ima. Előadja: a Férfikar.
6. Az 50 éves Dalegylet: Keresztury Sándor.
7. Schultze: »En édes anyalom«. Férfikar kísérettel éneklő: Veress Béláné urhölgy.
8. Demény: Magasan repül a daru. Vegyeskar.
9. Versekmond: Kircsi Erzsébet.
10. Három népdal. Férfikar.
11. Urbach: Induló. Szalonzenekar.

A zenekart Zakar János vezeti. A férfi- és vegyeskart Iványi Antal vezeti.

— **A Református Férfiak Bibliaköre** népes összejövetelt tartott f. hó 3-án este a ref. központi iskola Lorántffy termében. Közének és Kovács Lajos vallásotlató-lelkész imája után Demjén Ferenc lelkész tartott bibliamagyarázatot, majd Huszti Elek tanító „Szüksége van-e az egyháznak Keresztlyén Ifjúsági Egyesület-i munkára” címen tartott előadást. Huszti Elek tartalmas előadásához hozzászóltak: Demjén Ferenc, Dr. vitéz Simon Árpád, Somogyi Antal, Huszka Mihály, Dr. Tassy Kálmán és Loós András. Dr. vitéz Simon Árpád indítványára a bibliakör elhatározta, hogy megkeresi presbitériumot megfélemlő K. I. E. otthonról való gondoskodás tárgyában. Egy magát megnevezni nem akaró 50 pengőt fizetett be az ifjúsági ház alap javára.

— **A japánok** ostrom alá vették Szingapurt és győzelmesen haladnak előre a keletindiai szigetvilágban. A német-olasz hadsereg Észak-Afrikában az angol csapatokat megfutamította és szétugrasztotta. A német tengeraltájtörő eddig miniegy 300 ezer tonna északamerikai személy-, teher- és tartályhajót küldtek a tenger fenekére az Egyesült Államok keleti partjain.

— **Husz deka olasz rizst** utal ki havonként és személyenként a közellátási miniszter.

— A hajduszoboszlói városi dalegylet jellegje:

A dallal, énekkel Bételni sohse kell, Vig dal közt foly az életünk, életünk, Vidáman száll az énekünk! énekünk!

(Az 1900. jun. havi zászlóavatáson énekelte a dalegylet.)

— **Házasság.** Lázár Iiona és dr. Letső Geza február 14-én, délelőtt 11 órákor tartják esküvőjüket. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A Lorántffy Zsuzsanna ref. nőibibliakör** tagjai a csigacsinálás befejeztével, mintegy nyolcvanan, mult szombaton este családias vacsorára gyűltek össze, amelyet maguk készítettek el és szolgáltak fel, az általuk ajándékozott 23 darab tyúk, csigatészta, zöldségek, fűszerek, kenyér stb. felhasználásával és a sütemények összehordásával. Tehát így az valódi szeretetvendégség volt. Közének után Békely Lajos lelkész olvastott bibliát és imádkozott, — ezt követte az étkezés. Vacsora után a Soli Deo Glóriás leányok felső csoportja kis programot rögtönzött. Loós Erzsébet és Borbély Erzsébet szavaltak, a leányok régi magyar énekeket és dalokat adtak elő s a békességes együttlakozásról szóló 133-ik zsoltárt a résztvevőkkel is megtanították. Békely Lajos lelkész megemlékezett a tagok szorgalmas munkásságáról s elismeréssel szólott a városból eltávozó Ceglédy Eszter vezető éveken át kifejtett áldásos tevékenységéről a bibliakör és a leánycsoportok megszervezése és irányítása körül, melyre Ceglédy Eszter megható szavakkal válaszolt. A Lorántffy nőibibliakör tagjai különben ezután is minden csütörtökön délután 7 órai kezdettel megtartják bibliaórájukat a központi iskola földszintjén levő helyiségben. Jelenleg a népruházati akció utján az egyház által beszerzett anyagokból varrnak ingeket, alsóruhákat és kötényeket a református népiskola szegény tanulói részére.

— **Korpos Zsófia** helyettes tanító: 6 február hó 1-én megkezdte működését a helybeli református népiskolánál, miután a szilágyi egyháztól, hosszas tárgyalások után, az elbocsátó bizonyítványt megkapta.

— **Nagy Lajos** Tilalmas-tanyai új helyettes tanító az elmúlt szerdán tartotta meg esküvőjét a Debrecen nyilastelepi ref. templomban Kovács Erzsébettel s a tanítást most rendszeresen megkezdette.

— **Az aranyzegi és angyalházi ref. tanyai tanítói állásokra** meg lett hirdetve a pályázat az egyházi és tanügyi szaklapokban, de a lejáratig egyetlen pályázó sem jelentkezett, ami elég szomorú dolog a tanügyre és a környékbeli lakosságra nézve.

— **A honvédek hozzátartozóinak pénzbeli támogatása.** A hivatalos lap vasárnapi száma közölte a honvédelmi miniszter körrendeletét a határon túl szolgálatot teljesítő honvédszemélyek hozzátartozóinak pénzbeli támogatásáról.

— **Kinevezés.** A kormányzó ur dr. Jóna Kálmán hajduszoboszlói kir. járásbíróvá elnököt a debreceni kir. törvényszékhez tanácselnökké nevezte ki.

— **Az egyesületi szeszifőde** ma délután 3 órákor a Bocskay polgári olvasókör helyiségében választmányi gyűlést tart. A tárgyszorozaton előadói javaslatok szerepelnek.

Bocskay Mozgó

heti műsora:

Február 8-án, vasárnap: Legmúltságosabb magyar vigjáték: **Édes a bosszu.** Páger Antal, Erdélyi Mici, Vaszary Piri főszereplésével. Kísérő műsor: izgalmas cowboy film Tom Tyler: a **Farm hőse.** Magyar hirodó.

Febr. 10, kedd: Örök titok. Remek magyar filmalkotás. A szeretet és önfeledés éposza. Főszerepben: Mihályfi Béla, Fedák Sári, Maklár Zoltán és Suljok Mária.

Február 11-12, szerda-csütörtök: Ketten egy jeggyel. Hátborzongatóan izgalmas történet a három-ezeréves emberről: **Mumia bosszuja.** Kísérő műsor: **Ott, ahol a banán terem.** Német háborús hirodó.

Február 14-15, szombat-vasárnap: A magyar vigjátékok legjobbja. **Tokaji rapszódia.** Rózsahegy Kálmán, Vaszary Piri, Szombat-helyi Blanka, Bilcsi Tivadar főszereplésével. Kísérő műsor: **Győzedelmes japán.** Magyar hirodó.

— Anyakönyvi hírek.

Házasság kihirdetés: Kátai Károly és Császi Eszter, Farkas János és Ö. Nagy Mária. Születések: B. Kovács Julianna leánya Eszter, Szatmári János leánya Róza, Takács Sándor fia István, Német János fia János, Kovács Lajos fia Lajos, Molnár János fia Ferenc, Kuruc János leánya Mária-Rozália. Halálozások: Szerepi Vilma 13 éves, Horváth Sándorné Agárdi Julianna 72 éves, Simon Sándorné Jóvér Piroška 30 éves, B. Kovács Róza 20 hónapos, Varga Lajos 1 hónapos, Bernát Antal 86 éves.

— **Leforrázta magát egy nádudvari gyermek.** Megdöbbentő gyermekszetencsétlenség történt a közeli Nádudvar nagyközségben. Kun Ferenc napszámos 20 hónapos Antal nevű kisgyermek a déli órákban a tüzhelyről magára rántotta a forró levest, minek következtében súlyos sérüléseket szenvedett. A gyermekhez azonnal orvost hívtak, aki elsősegélyben részesítette a szerencsétlen csöppséget, majd tanácsára beszállították a debreceni bőrgyógyászati klinikára. Itt az orvosok megállapították, hogy a gyermek első és harmadfokú égési sérüléseket szenvedett. Állapota válságos.

— **Simon Istvánné vegytisztító és keimefestőüzletét** az árucarnok 7. számú helyiségében a régi bérlő kiköltözése után, rövid időn belül megnyitja. A n. é. közönség szives támogatását kéri.

Nárcszi-ut 12. sz. házassudvar

2 üzlethelyiséggel kedvező árban eladó. Részletes felvilágosítás vagy a helyszínen, vagy Wohberg Béla hirdalpbizományosnál szerezhető.

Két szoba, esetleg konyha használattal az Adler-házban azonnalra kiadó. Értekezni lehet: Aupsitz-üzletben Kossuth-utca 6. szám.

— **A papir ötpengősöket** f. évi augusztus 5-ig bevonják.

— **Uj lakbérrendelet.** Említettük már, hogy most jelent meg a m. kir. minisztériumnak 590-1942. M. E. sz. rendelete, amely korlátozza az új házakban a felmondási jogot és rögzíti a lakbéreket. Az 1940. évi január 23 után épült házban azt a bért kell fizetni, amelyben a bérbeadó a ház felépítése után az első bérlővel elsősorban megállapodott. Ilyen lakások bérletének a felmondása hatálytalan, ha egyébként nincs helye a felmondásnak. Aki a felmondás hatálytalansága következtében a már kibérelt lakásba nem tud beköltözni, eddigi lakását szintén megtarthatja. Szövetkezeti és társasházban lévő lakások bérletét a bérbeadó azon a címen, hogy a lakásra saját magának van szüksége, csak akkor mondhatja fel, ha a ház már a rendelet életbelépése előtt tulajdona volt. A lakásrendeletek rendelkezéseit iroda-, műterem-, műhely céljaira bérelt helyiségekre is alkalmazni kell. Az üzlethelyiség bérletét a bérbeadó az iparhatóság felszólítására köteles felmondani, ha a bérlő kötött forgalmu áruk árusítására nem jelöltette ki, így az előző üzleti évben üzleti tevékenysége körében 60 százalékkal kevesebb üzleti orgalmat ért el. A lakáscserét szintén be kell jelenteni a hatóságoknak. Lakások igénybevételét megyei városokban, járási székhelyeken és ötezer-nél több lakossal bíró községekben el lehet rendelni, nemcsak közszolgálati alkalmazottak, hanem más személyek lakásszükségletének kielégítése céljából is. Ez a rendelet kiterjed a visszacsatolt délvidéki területekre is.

— **Minden talpalatnyi földet,** a kertek üres területeit, a gyümölcsfák közeit vessük be, palántáljuk be, mert a család házi szükségletét biztosíthatjuk, részben pénzzé tehetjük. A palánta neveléséről, a melegágy készítéséről, a gyümölcsfák tavaszi trágyázásáról, a permetező gépekről, a szőlő fagyáselleni védelméről, a baromfi-, méhtenyésztés aktuális teendőiről stb. ír a Magyar Gyümölcs legújabb száma, melyből lapunkra hivatkozással egy alkalommal ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Vilmos cs.-ut 76.

Eladó még az Olajmalom-utca 5. számú udvarból 374 négyszögöl, esetleg két részben is. Ugyanott egy 8 méteres tengeri góré is eladó. Értekezni lehet: Hamvas-utca 21. szám alatt a tulajdonossal.

Nádudvari uton jó forgalmu fűszer, vegyes- és italáru kereskedés kiadó. Érdeklődni lehet: Nádudvari-ut 46. sz. alatt a helyszínen.

Eladó házasudvar A III. tized Hamvas-utca 20. szám alatti 2 padlószoba, konyha, mellékhelyiségekből álló, villanyvilágítással ellátott s 275 négyszögöles udvarral rendelkező házasudvar eladó. Értekezni lehet: a helyszínen.

Értesítés.

Felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét arra a körülményre, hogy alulírott az Express nagykereskedelmi vállalat

fajgyümölcsfa és szőlővessző

eladási osztályának körzeti képviselőjét átvettem. Megrendelést elfogadok fajgyümölcsfákra, rózsafákra, pöszinété stb. ojtványokra árjegyzék szerint és ott megjelölt árban. Ezidő-szerint szavatossággal senki mástól fát vásárolni nem lehet. Biztosíthatom megrendelőmet pontos, lelkiismeretes, hibátlan kiszolgálásáról. Kérem a közönség szives támogatását.

Teljes tisztelettel:

Árva Gábor
körzeti képviselő,
Rákóczi-ut 151. sz.

1264—1942.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy géperejű bérkocsival vasárnapon és ünnepnapon egyáltalán nem, hétköznapon csak 7 órától 23 óra 30 percig lehet fuvarozni. A helyi forgalomban ugyanazt az utast legfeljebb csak egy óra hosszat lehet fuvarozni egyfolytában. E korlátozások nem vonatkoznak a hatósági rendelkezés alapján történő fuvarozásra.

Hajduszoboszló, 1942. január 29.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

100—1942.

Felhívás.

Utolsó ízben hívom fel az ebtulajdonosokat az ebbejelentési lap beadására. Mindazok ellen, akik a tulajdonukban levő ebről kiállított bejelentési lapot 1942. év február hó 10-ig nem adják be a városi adóhivatalnál, az eljárás megindítására, pénzbüntetés kiszabására javaslatot teszek.

Hajduszoboszló, 1942. január 29.

Polgármester megbízásából:

Dr. Pénztáros Imre
tanácsnok, adóhivatali főnök.

Hirdetmény.

Tekintettel arra, hogy fontos nemzetgazdasági szempontból közérdekű a kender termelés felkarolása, felhívom a város gazdaközönségét a kendertermelés fokozottabb megindítására. Megfelelő kender vetőmagról gondoskodás történik s azok, akik vetőmagot kívánnak beszerezni, ezirányu elhatározásukat folyó évi február hó 7. napján, délelőtt 11 óráig dr. Geönczy József városi aljegyzőnél a városháza emelet 9. számú szobában délelőtti hivatalos órák alatt jelentsék be.

Hajduszoboszló, 1942. február 4.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

Hirdessen a „Független Hajduság”-ban.

658—1942.

Hirdetmény.

Értesitem Hajduszoboszló megyei város lakosságát, hogy a házasságkötés előtti kötelező orvosi vizsgálat bevezetéséről szóló 1941. évi XV. t.-c.-et a 1111—1941. B. M. 1942. évi február hó 1. napjával életbeléptette s az eljárást a 83,000—1941. I. M. sz. rendelet szabályozza.

E törvény, illetve végrehajtási utasítások értelmében a házasság kihirdetését csak akkor szabad elrendelni, ha mindegyik házassuló fél 30 napnál nemrégibb keletű és a lakóhelye szerint illetékes m. kir. tiszti orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy fertőző gümőkórban, vagy fertőző nemibetegségben nem szenved.

Hajduszoboszló megyei város m. kir. tiszti orvosa minden hét hétfő, szerda és pénteki napjain általában, hétfőn és szerdán pedig minden körülmények között a házassulók rendelkezésére áll a hivatalos órák tartama alatt.

Hajduszoboszló, 1942. január 21.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

1442—1942.

Hirdetmény.

A sorozások után évközben tömegesen érkeznek családfenntartói kedvezmény, több katonát adó családokat megillető és öröklött mezei gazdaságok birtokait megillető kedvezmény iránti kérelmek. Ez nemcsak felesleges munkatöbbletet jelent a városi közigazgatás és a katonai hatóságok részére, de az utólagos leszerelések hátrányosan befolyásolják a kiképzés, illetve létszámviszonyokat is. A tapasztalat azt mutatja, hogy alig akad olyan kérelmező, akinek a kedvezményre való jogcime csak a sorozás után keletkezett volna.

Nyomatékosan felhívom azért érdekelteket, hogy a fentebb felsorolt kedvezmények tárgyában kelt kérelmeiket hivatalomnál a fősorozás előtt terjesszék elő, mert az utólagosan benyújtott kérelmek csak kivételesen kerülhetnek érdemi elbírálás alá.

Folyó évben a kedvezmények iránti kérelmek előterjesztésének határideje március 1.

Hajduszoboszló, 1942. február 2.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

1444—1942.

Hirdetmény.

Magyar Királyi Földművelésügyi Miniszter ur a vetetlenül maradt őszibuza vetésterületek egyrészenek pótlása céljából, tavaszbuza vetőmag kiosztását engedélyezte. A tavaszbuza vetőmag beszerzése minden gazda számára birtoknagyságra való tekintet nélkül, engedélyezhető. Nyomatékosan figyelmeztetem azonban a vetőmagot igénylő gazdákat, hogy a kiadott vetőmagnak más célra való fordítása szigorú megtorló eljárást von maga után. Tavaszbuza vetőmag csak készpénzfizetés ellenében

kerül kiosztásra és pedig q-ként 30 pengős árban, jobb minőség esetén a vonatkozó rendelkezés értelmében felszámítható minőségi árat, mint alapárat és ezen felül q-ként 1:50 P felárat kell fizetni.

Felhívom mindazokat, akik tavaszbuza vetőmagot szándékoznak igénybe venni, úgy ebbeli kérelmüket a vetőmag árának lefizetése mellett a városi közellátási hivatalnál legkésőbb folyó hó 9-én, déli 12 óráig a városi közellátási hivatalban jelentésük be.

Értesitem érdekelteket, hogy a vasuton való szállítás csak vagon-tételben történik, ezért előfordulhat az, hogy a kiutalt vetőmagot más állomásról kell esetleg elszállítani.

Hajduszoboszló, 1942. február 4.

Dr. Márton Gábor
polgármester.

— **Zilahy Lajos** szépirodalmi és művészeti képes hetilapja gazdag tartalommal jelent meg a héten is. Művelt olvasó e lapban sok kedves olvasmányt és képet talál.

1631—1942.

Hirdetmény.

A 670—1942. M. E. sz. rendelet értelmében az, aki 50 kat. holdat meg nem haladó szántóföldben gazdálkodik, a tengerivel bevetett területeket szegénynövényként napraforgóval köteles bevetni. Aki 50 holdat meghaladó szántóföldön gazdálkodik, napraforgót, vagy olajlent főterményként köteles termesztetni, a szántóföldi művelés alatt álló ingatlana 5 százaléknak megfelelő területen.

Aki az elmúlt gazdasági évben rostlent, illetőleg kendert termesztett, ugyanolyan területen e rendelet hatálybalépése után is termesztieen kell.

Az, aki 100 holdat meg nem haladó szántóföldi művelés alatt álló területen gazdálkodik, olajlentvetőmagot ingyenesen igényelhet. A 100 holdnál nagyobb területen gazdálkodók az olajlentvetőmagot hatóságilag megállapított áron felár nélkül vásárolhatják.

Vetőmag igénylés végett a városi közellátási hivatalnál lehet jelentkezni.

Aki szerződés alapján napraforgót, illetőleg olajlent legalább két holdon vagy ricinust legalább 1 holdon termeszt, annak kérelmére a termeltető vállalat minden év június 1. napjától kezdődően köteles holdanként 50 pengős kamatmentes előleget adni.

A szerződés alapján termelő a termeltető vállalatától a részére tényleg szállított olajmag után 20, illetve 30 százaléknyi olajpogácsát igényelhet a hatóságilag megállapított áron.

A jelen rendeletben foglalt kötelezettség teljesítéséért a tényleges birtokos, illetve bérleti szerződés esetén, aki a fennálló jogviszony alapján a vetéshez szükséges magot szolgáltatja, felelős.

A rendelet megszegése kihágást képez.

Hajduszoboszló, 1942. február 2.

Dr. Márton Gábor
polgármester.